

УДК 811.111.37.016[:003

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/38-2-32>

Світлана ПОДОЛКОВА,
 orcid.org/0000-0003-2853-5579
 кандидат філологічних наук,
 доцент кафедри іноземних мов
 Сумського державного університету
 (Суми, Україна) s.podolkova@el.sumdu.edu.ua

Олена МЕДВІДЬ,
 orcid.org/0000-0003-0723-5753
 кандидат філологічних наук,
 доцент кафедри германської філології
 Сумського державного університету
 (Суми, Україна) o.medvid@gf.sumdu.edu.ua

РОЛЬ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА В ПРОЦЕСІ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Академічне письмо завжди було важливим аспектом у процесі навчання студентів/аспірантів. Письмо ефективно розвиває вміння творчого мислення, процесуальну мотивацію, зокрема значно підвищує ефективність оволодіння іноземною мовою, відкриває кращі можливості. Академічне письмо в межах навчання англійської мови сприяє розвитку аналітичних здібностей студентів/аспірантів, дає можливість самостійно користуватися англомовними науковими джерелами, а також поширювати наукові доробки через публікаційні видання світового рівня.

У статті розглядаються різні види академічного есе та вимоги до їх правильного написання, аналізується структура та функції складових елементів есе, досліджується композиційна структура абзаців. Структура академічного есе складається із вступу, в якому є речення-теза, що визначає зміст основної частини; основної частини, яка містить аргументацію проблеми, компіляцію інших точок зору та виклад власної теорії автора. Висновок є заключною частиною, яка узагальнює теми параграфів та містить остаточний коментар або рекомендації. Композиційна структура абзацу зазвичай починається з тематичного речення, яке містить основну думку, та супроводжується допоміжними реченнями, що підтверджують основну ідею деталями, фактами, прикладами; останнє речення (заключне) пов'язане з темою параграфу або встановлює зв'язок з інформацією наступного абзацу. Така композиція дозволяє передавати інформацію найбільш ефективно. З'єднуючі слова та фрази (*linking words, logical connectors*) завжди використовуються в текстах академічного есе і класифікуються за їх функціональним призначенням у тексті. Вони реалізують когерентні зв'язки між реченнями та абзацами і допомагають студентам найкраще передати свої думки. Академічне письмо, а саме есе, вчить студентів аналізувати та вибирати корисну інформацію для подальших досліджень, розглядати ідеї з різних позицій, краще передавати концепції та отримані результати своїм цільовим читачам. Есе можна вважати також ефективною формою контролю різних мовних навичок.

Ключові слова: академічне письмо, есе, композиційна структура абзацу, вступ, основна частина, висновок, структура есе.

Svitlana PODOLKOVA,
 orcid.org/0000-0003-2853-5579
 Candidate in Philological Sciences,
 Associate Professor at Foreign Languages Department
 Sumy State University
 (Sumy, Ukraine) s.podolkova@el.sumdu.edu.ua

Olena MEDVID,
 orcid.org/0000-0003-0723-5753
 Candidate in Philological Sciences,
 Associate Professor at Germanic Philology Department
 Sumy State University
 (Sumy, Ukraine) o.medvid@gf.sumdu.edu.ua

THE ROLE OF ACADEMIC WRITING IN SCIENTIFIC RESEARCH PROCESS

Academic writing has always been of primary importance for students, especially for post-graduate students. Writing is the basis of study, so developing the skills of writing in English opens higher opportunities for them. Academic writing within the framework of English language teaching promotes the development of analytical skills of students /post-graduate

students, allows them to use English-language scientific sources and select useful information for further research, as well as disseminate scientific works through the world-class publications.

The paper considers different types of an academic essay, outlines requirements which are necessary for effective writing, analyses structure and functions of its constituent elements and examines compositional structure of paragraphs. The structure of an academic essay consists of introduction that includes thesis statement defining the content of the main part; body that presents argumentation of the problem under discussing. This part also includes compilation of other points of view and presentation of the own vision. Conclusion is the final part that summarizes the topics in the paragraphs and gives final commentary or recommendations of the writer. Compositional structure of a paragraph normally starts with the topic sentence identifying its main idea. It is followed with supporting sentences developing the main idea and giving details, facts or examples, and the last sentence (concluding) which refers to the topic at the beginning of the paragraph, or links the information with that coming up in the next paragraph. Such paragraph composition allows conveying information in the most effective way. Linking words and phrases (logical connectors) are normally used in the texts of academic essay and are classified on their functional purpose in the text. They realize coherent links between sentences and paragraphs and help students to convey their understanding best. Academic writing, namely essays, teaches students to analyze and choose useful information for further research, to look at the ideas from a different perspective, and to convey concepts and obtained results to their target readers best. An essay can be also considered an effective form of different language skills control.

Key words: academic writing, essay, compositional structure of paragraph, introduction, body, conclusion, structure of essay.

Постановка проблеми. Політичні, економічні та культурні зв'язки, зростаючий обмін інформацією в 21 сторіччі спричиняють появу спільного інформаційного суспільства та актуалізують проблему вивчення іноземної мови, зокрема англійської як мови глобалізованого суспільства, студентами та аспірантами нелінгвістичних спеціальностей. Письмове наукове спілкування дає можливість брати участь у міжнародних та національних конференціях, виходити у світ науки та досліджень, публікувати наукові праці в різних зарубіжних журналах, що мають високий рейтинг в різних наукових сферах.

Актуальність статті визначається важливістю академічного письма, зокрема академічних есе, для сучасних студентів та аспірантів, оскільки воно є значним методологічним засобом у галузі науки та освіти. Академічне письмо в межах навчання англійської мови сприяє розвитку аналітичних здібностей студентів / аспірантів, дає можливість самостійно користуватися англомовними науковими джерелами та вибирати корисну інформацію для подальших досліджень, а також поширювати наукові доробки через публікаційні видання світового рівня. Удосконалення навичок письма англійською мовою може відкрити більш широкі можливості для навчання студентів / магістрантів / аспірантів в різних країнах у майбутньому.

Мета дослідження – допомогти студентам набути навичок написання успішних академічних есе. Для її досягнення вирішуються такі завдання: розглянути різні типи есе; проаналізувати властиві їм мовні одиниці й дослідити композиційну та змістову структуру абзаців есе.

Для вирішення поставлених завдань використовувались такі **методи** дослідження:

– теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення), що дозволило вивчити теоретичні засади дослідження;

– емпіричні (бесіди, спостереження, педагогічний експеримент), які забезпечили вивчення процесу формування комунікативної компетентності та перевірку його ефективності;

– експериментальний (апробація запропонованої методології);

– систематизація та узагальнення набутого досвіду.

Виклад основного матеріалу. Поняття «академічне письмо» дуже близьке до значення англійського терміна «наукове письмо» (academic writing). Іноземні дослідники описують «академічне письмо» як чотири «Р»: personal, product, process, practice (Swales, 2004). Науковий текст розглядається як продукт, письмова практика – як індивідуальний досвід, а саме написання – як робочий процес «пера на папері» або клавіш на клавіатурі.

Як творча продуктивна мовленнєва діяльність академічне письмо покращує ефективність навчання студентів. Воно розвиває навички творчого мислення та продуктивного письма, які базуються на рухових, зорових, мовленнєвих та слухових аналізаторах. Академічне письмо розвиває процесуальну мотивацію і відіграє більш важливу роль, ніж інші типи письма у розвитку мовленнєвої діяльності (Гарнопольський, 2008 :16).

Першим, хто започаткував жанр есе в літературі, був Мішель де Монтень (1533–1592). Він написав есе, яке охарактеризував як спробу письмово упорядкувати свої думки. Слово «есе» походить від французького «essayer», що означає «спробувати», «зробити спробу». Англійське слово має подібне значення: «проба» або «спробувати» (Громмак, 1997). Літературне есе розглядається як «невеличка проза, яка має вільну композицію, висловлює власні думки та враження щодо певної теми чи питання і не претендує на всебічне та остаточне

тлумачення теми» (Коваленко, 2012), тоді як академічне есе взагалі перевіряє здатність студентів впорядковувати в логічній послідовності свої думки й спрямоване на перевірку навичок мислення. В академічному есе автори повинні продемонструвати добре розвинене критичне мислення та детально розкрити своє розуміння проблеми. Щоб написати успішне есе, дуже важливо зосередитись на проблемі та подати думки із правильно підбраною аргументацією та прикладами.

Існує багато різних видів академічних есе. Особливий стиль та характеристики есе дуже важливі. Оволодіння ними допоможе студентам структурувати та ефективно наводити аргументи. Найпопулярнішими видами есе є такі: есе причини та наслідку (cause and effect), класифікації та розподілу (classification and division), порівняння за схожість / відмінність (compare and contrast), ілюстративне (exemplification), історичне (historical), діалектичне есе (dialectical), критичне (critical), розповідне (narrative), описове (descriptive) і т.д.

Есе причини та наслідку має показати, як його автор розуміє причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами та явищами. Іншими словами, студент повинен описати ситуацію, виявити що її спричинило, та описати наслідки, які вона мала. Хоча існують різні типи академічного есе, їхня загальна структура та принципи, як правило, майже однакові. Структура есе зазвичай складається із вступу, основної частини та висновку. Есе причини та наслідку може мати три логічні структури. Перша з них така: кілька причин викликають один наслідок. Це вказує на результат певної проблеми та декілька причин, що приводять до неї. Друга версія містить одну причину та кілька наслідків. Відповідно описують причину, яка може привести до кількох наслідків. Третій варіант містить причинно-наслідковий ланцюг (ефект доміно). Вступ зазвичай містить першу та останню частини цієї послідовності.

Есе класифікації та розподілу, як правило, оцінює вміння учнів поділяти об'єкти (процеси, події) на класи (групи тощо) за певними характеристиками. Усі науки базуються на класифікаціях. Розуміти ціле означає розуміти його окремі частки. Таке есе має продемонструвати здатність розділити цілу одиницю на її складові частини, що сприяє новим і глибшим знанням предмета чи явища.

Щоб написати есе порівняння та контрасту, студент повинен порівняти два предмети чи явища та з'ясувати їхні спільні чи відмінні риси. У вступі автору треба обов'язково вказати критерії порівняння. Цей тип есе передбачає необхідність дотримуватися однієї із двох версій презентування думки.

Перший варіант передбачає такий порядок: речення-теза, аналіз першого об'єкта чи явища, аналіз характеристик другого об'єкта чи явища, висновок. Другий варіант: речення-теза, паралельне висвітлення подібних чи відмінних рис обох аналізованих предметів (подій), висновок.

Діалектичні есе допомагають розвивати критичне мислення. У цьому випадку більшість ситуацій складні, неоднозначні, і, крім того, одні й ті ж події можна розглядати з різних позицій. Діалектичний підхід до оцінки різних подій демонструє повагу до різних поглядів. Діалектичне мислення є найефективнішим, коли потрібно вирішувати суперечливі питання та оцінювати відмінні, часто протилежні позиції. Цей вид есе найбільш важливий, коли описують різні підходи, особливо під час вирішення наукових або технічних проблем.

В ілюстративних есе автор має надавати переконливі приклади для підтвердження своєї думки, безпосередньо пов'язаної з предметом аналізу. Кількість прикладів не важлива. Це може бути лише один приклад, але він повинен бути яскравим, переконливим, передавати суть досліджуваного явища та не повинен бути випадковим.

Критичні есе надають аналіз та критичні погляди, як правило, на наукову теорію, результати або методологічні підходи дослідження. Автор повинен описати сильні та слабкі сторони предмета. Критичні есе мають надавати не суб'єктивні погляди автора, а об'єктивні докази. Тема повинна бути досить вузькою та конкретною. Зосередження уваги на детальному аспекті аналізу допоможе знайти належні аргументи та приклади. Висновок має містити ідею, що підтверджує точку зору автора.

Особливості та структура розповідних та описових есе схожі на відомі історії та описи (Гром'ак, 1997).

Структурний аналіз вищезазначених типів есе дає можливість визначити структуру саме академічного есе, яка складається з таких компонентів: 1) заголовок – висвітлює основну проблему есе; 2) вступ містить проблему, що точно визначає зміст основної частини; 3) основна частина, що є аргументацією проблеми на основі зібраного матеріалу; ця частина включає компіляцію інших точок зору та викладення власної теорії, її обґрунтування, ілюстрації переконливих емпіричних даних, зважені та ефективні докази, логічні зв'язки між абзацами для вирішення проблем; 4) висновок надає короткий підсумок основних аргументів (Коваленко, 2012).

Хоча існують різні види академічних есе, їхня загальна структура та принципи, як правило, однакові. Перший параграф містить загальний огляд

того, про що буде йтися, та надає важливу довідкову інформацію (Sowton, 2014). Вступ зазвичай починається із загальних тверджень. Автор знайомить читача з темою. Його головна мета – привернути увагу та інтерес читачів, тому есе слід писати для конкретної аудиторії.

Найважливішим елементом є речення-теза, яка містить ідею всього есе і показує ставлення автора до теми чи проблеми дослідження. Тому у вступі треба ретельно проаналізувати проблеми, які мають бути висвітлені, або він також може містити інформацію, яка не буде детально обговорюватися в самій роботі (Тарнопольський, 2006).

Для написання правильного вступу авторам слід використовувати власні слова, уникати повтору слів у назві есе; вступ повинен містити загальну інформацію (без надання особистої думки, якщо есе цього не вимагає); стосуватися всіх питань есе; бути зосередженим лише на проблемі даного есе (без зайвої інформації) (Sowton, 2014). Наприклад: *People all over the world become closer than ever before. Goods and services that appear in a country will be immediately promoted in the others. International transfer and communication are more common. For describing this present time, they use the term: THE ERA OF GLOBALIZATION. This phenomenon affects the economic business and exerts a wide influence on society at that. The growth of the developing countries is the main cause of globalization and it brings both opportunities and disadvantages to them (1).*

Ключові слова, що вживаються на кожному структурному рівні, залежать від функції кожної структурної частини. Вступ може містити загальну довідкову інформацію, контекст або причини, що пояснюють, чому важлива тема есе, наприклад: *Globalization has been marked by the emergence of a world system created to protect the interests of capital, but it was still shocking to understand that the most important consideration for politicians was to prop up the financial system. Their defense is that, without doing so, the worst economic disaster since the 1930s would have become the worst ever... (2);* окреслити основні моменти есе: *First ... Next ... Finally ...;* мету есе — *this essay will analyze / outline / examine / discuss;* - *This essay will examine both positive and negative contributions of globalization to economic, social, political, and biotic environment in the world (3).* У вступі зазвичай використовуються такі лексичні структури, як: *it is said that, the fact is, in one word, that's why, etc.*

Основна частина повинна мати відповідну кількість основних абзаців із тематичними реченнями (topic sentences), які містять основні ідеї

тем у вступі (іноді це може бути один абзац). Це найбільша частина есе, оскільки вона описує та обґрунтовує ідею, що висловлена тезою. Кожен параграф повинен містити такі речення: головне речення (тематичне), допоміжні речення (supporting sentences), які можуть наводити конкретні приклади, та останнє речення (заклучне) (concluding) (Тарнопольський, 2006 : 29–30).

Тематичне речення передає основну думку параграфа. Це скоріше загальна, а не конкретна думка; тематичне речення не містить прикладів. Зазвичай це перше речення в абзаці, але не обов'язково. Основна ідея теми визначає зміст всього абзацу. Супровідні речення розвивають основну думку, висловлену в тематичному реченні, та містять подробиці, факти чи приклади. Коли тематичне речення стоїть на першому місці, допоміжні речення дають відповіді на запитання, які виникають у читачів після того, як вони прочитають тематичне речення. У цьому випадку останнє речення (заклучне) може або повертати читача до теми абзацу, або зв'язувати інформацію цього параграфу з наступним абзацем (Scott, 2012). Наприклад: *Globalization helps global market to consider whole world as a single market (тематичне речення). Traders are extending their areas of business by focusing world as a global village. Earlier to the 1990s, there was restriction of importing certain products which were already manufactured in India like agricultural products, engineering goods, food items, toiletries, etc. However, during 1990s there was a pressure from rich countries over World Trade Organization, World Bank (engaged in development financing activities), and International Monetary Fund to allow other countries to spread their businesses by opening trade and market in the poor and developing countries (допоміжні речення). In India the globalization and liberalization process was started in 1991 under the Union Finance Minister (4) (заклучне речення). Americanised is to make american in character or nationality (тематичне речення). Newspapers have been americanised to the extent that in Australia newspapers publish news from the U.S. This is because a lot of Australian idols fashions and commonly watched movie stars come from America and it is important for newspapers to report on these trends (допоміжні речення). Since our world is already so globalised it is easy for journalists to gather information about American trends and stars to share with the eager Australian public (5) (заклучне речення).*

Основна частина есе характеризується використанням таких лексичних одиниць: *to start / begin with, afterwards, last and the most significant*

(reason), firstly, secondly, thirdly, the next what is noteworthy, not only ... but, one more point is, etc. For example: *Globalization has affected cultures in two ways: Firstly, it has tried to homogenize the cultures. We can see this in dress pattern such as pent and shirt and to some extent in food recipes — pizza, Chinese noodles, etc. On the other hand, globalization has helped in the resurgence of local culture. This we can observe in the revival of traditional cultures and reforming of the identity* (6).

Висновок – заключна частина есе, яка узагальнює теми параграфів та надає коментар або рекомендації автора. Відповідно, висновок зазвичай містить лексичні структури типу: *in conclusion, in summary, to sum it up, as a result of this report*, і т.п. Наприклад: *As a result, the world is slowly and slowly becoming as one place. Both the media and geographical mobility feed this perception* (6); *Thus, increased economic linkages led to cultural influences across countries. The key agents of globalization of culture are transnational corporations, cultural and media agencies that go beyond the nation-state* (6); *Globalization has been a very popular issue in the world. The arguments between the drawbacks and positive effects in cultural identity and ethnic diversity have been the major discussion. In my view, I agree with the notion that local traditions are being devalued by this modernization* (7) – (коментар).

Експеримент та результати. Наші аспіранти спеціальності «Маркетинг» отримали завдання написати есе причини та наслідку. Вони повинні були виявити причини певного явища в Україні (*globalization*) та його наслідки (*Food habits in Ukraine appear to have changed*) й встановити залежність між ними. План есе мав вступ (*Globalization has significantly influenced food products and eating habits in different countries of the world*). Основна частина есе містила аналіз наслідків, спричинених впливом глобалізації на національну кухню України, та можливих результатів, до яких може призвести цей процес. У реченні-тезі говориться, що одна причина (*globalization*) викликала кілька наслідків (*eating habits have changed; frozen or takeaway meals are becoming more and more popular; people do not have to spend too much time preparing their meals*); ще один важливий наслідок – зростання популярності іноземних ресторанів та кухонь у нашій країні. Аспіранти дійшли висновку, що глобалізація мала значний вплив на харчові звички українців, що в майбутньому може завдати шкоди українським традиціям, а відповідно, і деяким галузям, як виробництва, так і торгівлі.

Перед написанням есе викладач запропонував переглянути відео на тему, близьку до теми есе (*A*

World of Food in a City), і прочитати тексти, присвячені головній темі майбутнього есе (*Turkish Treats; What Impact Has Had Globalization on Food and Eating Habits in Italy?*). За цим було запропоновано дати відповіді на складні запитання до текстів (читання між рядків), вправи, спрямовані на детальне розуміння змісту тексту (True-False) та обговорення проблемних питань. Після цього було виконано багато лексичних вправ, що збагатили словниковий запас (лексика за темою глобалізації економіки, академічні слова), та вправи із граматичними конструкціями, необхідними для написання цього есе (іменні фрази; фрази, що описують часові періоди). Також були виконані вправи, що пояснюють складність ідеї есе та написання відповідного вступу. Після написання есе дуже важливо перевірити зміст та структуру роботи. Було запропоновано два списки контрольних питань (Task Checklist, Language Checklist). Відповідно до Checklist від студентів очікували перевірити: чи правильно вони виконали вимоги до структури свого есе та чи містять всі параграфи відповідну інформацію; чи відповідає вступ всім частинам есе та містить всі його ідеї; чи є в есе приклади, що підтверджують аргументи в основній частині та відповідний висновок; чи має їхнє есе обсяг 250-300 слів. Після того як аспіранти внесли необхідні зміни до своїх есе, було запропоновано перевірити роботи на наявність мовних помилок, типових для рівня B2.

Лексичні особливості академічного письма англійською мовою характеризуються використанням характерного для академічного письма прошарку з'єднуючих слів (*linking words*), які було класифіковано відповідно до їх функціонального призначення в тексті. Наведені нижче приклади взяті з робіт аспірантів, де завданням було включати з'єднуючі слова, які використовуються в якості елементів аналізу і синтезу при описі якихось предметів, явищ, подій тощо, що притаманне академічному стилю, зокрема для:

1) переліку ідей, думок, фактів, для підрахунку та організації логічної послідовності: *firstly, secondly, finally, in addition, moreover — In addition, Ukrainian people's opportunity to experiment with foreign products was rather limited;*

2) підсилювання та зміцнення думки, а саме: *furthermore, moreover, what is more, besides. — Furthermore, pasta is now increasingly popular in our country;*

3) зазначення подібності думок, явищ, фактів: *similarly, in the same way, correspondingly, likewise, as well as. — Long-distance learning as well as face-to-face learning is the effective way of teaching;*

4) наведення прикладів, що пояснюють ідею, надають додаткову інформацію: *for example, for instance. — Italian food has some excellent dishes, for example, pizza, pasta, different pasta sources;*

5) підведення підсумків, освітлення результатів чи наслідків або узагальнення наданої інформації: *in conclusion, to conclude, thus, in brief, in a word, to summarise, in conclusion. — Thus, globalization has a significant influence on the way Ukrainian people eat;*

6) висловлення альтернативних думок, створення контрасту: *alternatively, rather, on the other hand, in contrast, on the contrary. — On the other hand, globalization can cause damage to national food traditions;*

7) зазначення результатів / наслідків, причинно-наслідкових зв'язків: *so, therefore, as a result / consequence, accordingly, consequently. — Frozen or takeaway meals have become very popular nowadays. As a result, people do not have to spend so long time preparing and making food;*

8) вказівки на очевидне, вираження певних доказів (очевидності) у тексті: *obviously, clearly, naturally. — The modernization of globalization can directly affect the cultural life of a country. Clearly, local traditions are being devalued by this modernization.*

9) акцентування певних думок, надання реальної / правдивої / несподіваної інформації: *as a matter of fact, especially, in fact, at least. — In fact, ready-made pasta sources are so popular, that sales have doubled in the last years.*

Процес написання есе має кілька етапів: 1) мозковий штурм: на цьому етапі важливо розвинути хід думки та відпрацювати достатню кількість ідей; 2) вибір: із попередніх приміток вибираються лише ті ідеї, які безпосередньо стосуються теми есе; 3) план майбутнього есе: ідеї, які можуть бути використані у вступі, основній частині та висновку, взяті з попереднього списку; основна частина (body) складається з кількох абзаців, у яких перше або друге речення містить ідею, а інші речення містять докази чи аргументи; 4) чернетка: написання есе за планом із використанням лексичних та синтаксичних засобів, типових для академічного стилю письма; 5) коректура та остаточний варіант:

письмовий твір читається дуже уважно, виправляються помилки, перевіряється логічне викладення думок. Таким чином, ключем до написання належного есе є чітке розуміння вимог, дотримання структури есе та виконання всіх етапів написання, чітке урахування часу (Grenville, 2001).

Висновки. Навчання студентів / аспірантів написанню академічного есе вимагає ретельної підготовчої роботи. Різні види есе, класифіковані за формою та стилем, потребують розвитку різних навичок, таких як: розуміння та виявлення причин та наслідків конкретної ситуації; викладення як переваг, так і недоліків певної події чи явища перед висловленням думки; окреслення проблеми та вибір конкретного та найбільш доцільного рішення; наведення розумних аргументів для переконання цільових читачів. Студенти, які пишуть академічне есе, повинні навчитися аналізувати різні точки зору та робити висловлювання на основі свого розуміння ситуації. Існують певні правила, яких необхідно дотримуватися, щоб академічне есе було ефективним. Структура есе повинна складатися із трьох частин, кожна з них має виконувати свою функцію: вступ до есе повинен ознайомити читача з головною темою, ввести основну частину есе і надати довідкову інформацію. Він також має містити речення-тезу та визначити структуру есе. В основній частині потрібно викласти свої аргументи для підтвердження тези; у висновку есе – об'єднати всі питання основної частини, висловити особисту думку щодо проблеми та зробити остаточний коментар. Необхідно також враховувати структуру абзацу. Зазвичай першим реченням абзацу є тематичне речення, що вводить тему. Воно супроводжується допоміжними реченнями, які дають додаткову інформацію. Абзац закінчується заключним реченням, яке підсумовує думку. Відмінними рисами текстів академічних есе є використання з'єднуючих слів (linking words), що висвітлюють логічні зв'язки між реченнями та абзацами, думками та фактами. Тобто процес навчання академічному письму не тільки вдосконалює навички правильного використання мовних зразків та мовленнєвої діяльності, але й розвиває розумові здібності логічного мислення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гром'як Р. Т. Літературознавчий словник-довідник. Київ : ВЦ «Академія». 1997. 448 с.
2. Коваленко Л. Т. Тримати фокус уваги на проблемі або ще раз про готовність учнів до написання академічного есе: URL : <http://ua.convdocs.org/docs/index-41101.html> (дата звернення: 23.03.2021)
3. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П. Методичні засади та принципи навчання академічного письма англійською мовою у вищому мовному навчальному закладі. *Навчання англомовної академічної комунікації в Україні: проблеми та перспективи: матеріали І міжнар. наук.-практ. конф.* Львів : Львівськ. нац. ун-т ім. І. Франка. 2008. С. 15–16.
4. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П. *Writing Academically: A Course Book for Teaching Academic Writing in English to Students of Linguistic Tertiary Educational Institutions.* Київ : Фірма «ІНКОС». 2006. 228 с.

-
5. Grenville K. *Writing from Start to Finish: a Six-Step Guide*. Allen & Unwin, 2001. URL : <http://alexabe.pbworks.com/f/Writing+from+Start+to+Finish.pdf> (дата звернення: 10.04.2021).
 6. Sowton Ch. *Unlock: Reading and writing Skills*. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. URL : https://assets.cambridge.org/97811076/15250/frontmatter/9781107615250_frontmatter.pdf (дата звернення: 15.04.2021).
 7. Swales J. M., Feak C. *Academic writing for graduate students*. Michigan : Michigan University Press, 2004. 344 p.
 8. Scott J. H. *Topic Sentences*. URL : <https://www.victoria.ac.nz/lrc/resources/academic-writing/tsent1.html> (дата звернення: 21.04.2021).

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

1. URL : <https://www.megaessays.com/viewpaper/678.html>.
2. URL : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/sep/14/>.
3. URL : <https://essayshark.com/blog/globalization-essay/>.
4. URL : <https://www.indiacelebrating.com/essay/globalization-essay/>.
5. URL : <https://prezi.com/rh3ma9d7ircd/the-globalisation-of-newspaper>.
6. URL : <http://www.yourarticlelibrary.com/essay/cultural-globalization-short-essay-on-cultural-globalization/3125>.
7. URL : <https://icesummit.org/wp-content/uploads/2016/06/Globalization-by-Guille3691-1-890x330.png>.

REFERENCES

1. Grenville K. *Writing from Start to Finish: a Six-Step Guide*. Allen & Unwin, 2001. Available at: <http://alexabe.pbworks.com/f/Writing+from+Start+to+Finish.pdf> (accessed: 10.04.2021)
2. Gromiak R. T. *Literaturoznachnyi Slovnyk-dovidnyk [Literary Dictionary]*. Kyiv: Akademia, 2006, 448 p. [in Ukrainian].
3. Kovalenko L.T. Trymaty focus na problemi abo shche raz pro hotovnist' uchniv do napysannia akademichnoho esse [To Keep Focus on the Problem or Again about the Readiness of Students to Write Academic Essays]. Available at: <http://ua.convdocs.org/docs/index-41101.html> (accessed: 23.03.2021) [in Ukrainian].
4. Scott J. H. *Topic Sentences Paragraph*. Available at: <https://www.csun.edu/~hcpas003/topic.html> (accessed: 21.04.2021)
5. Sowton Ch. *Unlock: Reading and writing Skills*. Cambridge: Cambridge University Press, 2014. Available at: https://assets.cambridge.org/97811076/15250/frontmatter/9781107615250_frontmatter.pdf (accessed: 15.04.2021)
6. Swales J. M. *Academic Writing for Graduate Students*. Michigan: Michigan University Press, 2004. 344 p.
7. Tarnopolskyi O. B., Kozhushko S. P. *Metodychni zasady ta pryntsyipy navchannia akademichnoho pys'ma anhliis'koiu movoiu u vyshchomu movnomu navchalnomu zakladi [Methodology and Principles of Teaching Academic Writing in English Language in High Educational Institutions]. Navchannia anhlomovnoi akademichnoi komunikatsii v Ukraini: problemy i perspektyvy [Teaching English academic communication in Ukraine: problems and prospects]*. Lviv: Lvivskyi nazionalnyi universytet imeni I. Franka, 2008, pp. 15-16 [in Ukrainian].
8. Tarnopolskyi O. B., Kozhushko S. P. *Writing Academically: A Course Book for Teaching Academic Writing in English to Students of Linguistic Tertiary Educational Institutions: Textbook*. Kyiv: Firma «INKOS», 2006, 228 p.